

4 Aar, og man maa imødesee Muligheden af en femte, maaske af en sjette Krigsvinter, hvem kan saa undre sig over, at man under saa utrolig vanskelige, saa rædselsfulde Forhold maa skride til Laan. Derfor har jeg allerede nu maattet fremsætte et saadant Forslag om Laan, jeg ansaa det for min Pligt at gøre det. Jeg kunde vistnok have kørt endnu nogen Tid ved at bruge Bankkreditten, hvad ogsaa den høje Rigsdag har givet mig Tilladelse til, naar der ligger en stor Varebeholdning. Jeg har anset det for rigtigt at komme med Forslag straks, og for mig har ogsaa det været et Hensyn at tage, at Pengene var til Stede.

Hr. Birck forekom mig dog nu at være noget mattere i Tonen, end første Gang han talte. Han sagde, at han altid havde været af samme konservative Anskuelse, som han var nu, hvad jeg ikke videre skal diskutere, endnu mindre skal jeg diskutere Spørgsmaalet om, hvorvidt jeg af Natur eller af Overbevisning er bundkonservativ, i saa Fald maa jeg sige, at jeg i Virkeligheden er et paradoksalt Tegn, thi jeg har, saa langt jeg husker tilbage, været radikal og forsvaret radikale Anskuelser, ogsaa paa en Tid, hvor de ikke var saa yndede, som de er nu. Hvis det var saa, at jeg samtidig altid havde været bundkonservativ indvendig, maatte jeg betragte mig selv som en Art Fabeldyr, og det kan jo være, at Birck betragter mig som et saadant, men i øvrigt skal jeg ikke komme ind paa en nærmere Omtale af mine Egenskaber.

Hr. Birck vendte tilbage til Spørgsmaalet om de kortvarige Laan og vilde mene, det havde været rigtigere, om jeg ved denne Lejlighed f. Eks. havde foreslaaet et Obligationslaan paa 40—50—60 Aar, hvad man nu vilde vælge. Noget saadant har ikke været udenfor min Overvejelse, men for det første var jeg, hvad jeg ogsaa nævnede i min Fremsættelsestale, noget tvivlraadig med Hensyn til, om det var heldigt i Øjeblikket, saaledes som vor Obligationskurs er for Kreditforeningsobligationer, Husmandskreditforeningsobligationer o. s. v., at komme med Statslaan, med Hensyn til hvilket det dog vilde være at diskutere, hvorledes man skulde sætte Kursen, og om ikke denne Kurs, naar man havde faaet den fastslaaet, kunde virke gunstigt ind paa de nuværende Obligationskurser. Andre Lande — jeg taler om de neutrale Lande —, f. Eks. Norge, er gaaet helt op til en Kurs af $5\frac{1}{2}$ pCt., men jeg har anset det for at være af stor Vigtighed, at vi ikke overskrider 5 pCts Typen. Dernæst var det af afgørende Betydning, at

det kortvarige Laan var det muligt at afsætte paa den Maade, at de Banker, som Finansministeriet plejer at forhandle med, var villige til at overtage Laanet straks og stille Pengene til Raadighed. Medens jeg har haft den Ære at beklæde denne Plads og desværre adskillige Gange har maattet foreslaa Optagelse af Statslaan, har det været af Vigtighed for mig eller rettere af Vigtighed for Staten, forekommer det mig, at Staten, naar den skulde laane, maatte være vis paa at kunne faa Pengene. Saa-danne Tilfælde, som vi kender andetsteds fra, hvor Staten har haft Besvær ved at faa Pengene, hvor man har maattet anvende meget store Midler for at indkræve Pengene fra Publikum, hvor det har været med Vanskelighed, de er hentede op af Lommerne, forekommer mig uheldige. Det er formentlig af Betydning for Statens Kredit og for hele Statens Stilling, at i det Øjeblik, Staten udsteder et Laan, er ogsaa Pengene til Stede. Jeg tror ikke — jeg har god Grund til at sige, hvad jeg siger —, det havde været muligt at bringe et saadant Forhold til Veje, hvis jeg skulde være gaaet til et Obligationslaan. Derfor har jeg valgt den anden Fremgangsmaade.

Hvad det ærede Medlem siger om Fremtiden, vil jeg ikke komme ind paa, for det forekommer mig ikke at have det ringeste at sige i dette Tilfælde. Jeg er er ikke ukendt med den Anskuelse, at Priserne atter vil falde o. s. v., men hvordan Tilstanden vil være i 1928, tror jeg, ingen i dette Øjeblik kan vide noget om, end ikke det ærede Medlem, som øjensynlig tillægger sig større Viden om fremtidige Ting, end jeg paa nogen Maade attraar eller gør Fordring paa at have. Men det har ikke noget at sige i Øjeblikket. Vi er ikke saaledes stillede, at vi kan overveje alle Muligheder. Vi er under et Tryk, en Tvang; der skal i dette Øjeblik skaffes de Penge, som Statshusholdningens Førelse kræver, og som Befolkningens Trang kræver. Kan man enes om at sætte Udgifterne ned, saa meget des bedre. Jeg ved intet andet Punkt at pege paa end de militære Udgifter. Kan man enes om at nedsætte disse meget betydelige Udgifter, mener man, det er forsvarligt at gøre det for Tiden, saa er der Mulighed for at spare ikke faa Millioner. Ellers nærer jeg den Frygt — og det er derfor, jeg er kommet med dette Forslag —, at Udgiften stadig vil stige. Jeg ser ikke, at der i Øjeblikket er noget Lyspunkt i Horisonten, hvorefter Tilstandene i Europa eller